

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för tandvårdsstyrelsen år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat tandvårdsstyrelsens verksamhet under år 2017.

Tandvårdsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

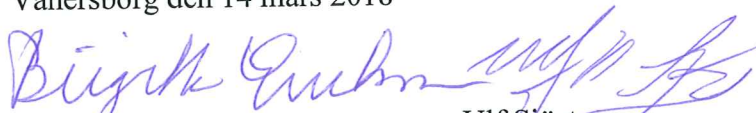
Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av styrelsens redovisning funnit att den fyller kraven enligt den kommunala redovisningslagen.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för tandvårdsstyrelsen och dess enskilda ledamöter.

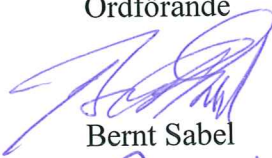
Vänersborg den 14 mars 2018

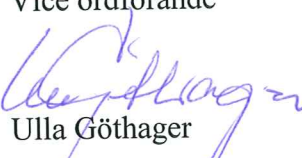
Birgitta Eriksson
Ordförande

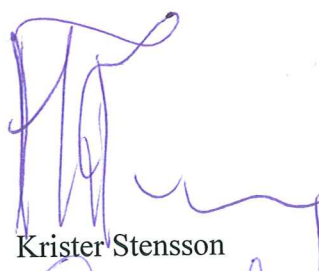
Ulf Sjösten
Vice ordförande

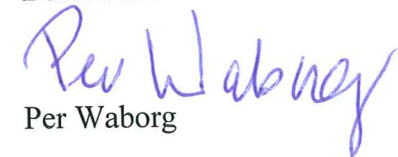
Bernt Sabel

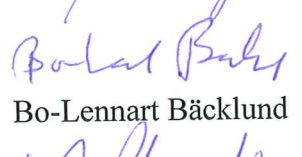
Ulla Göthager

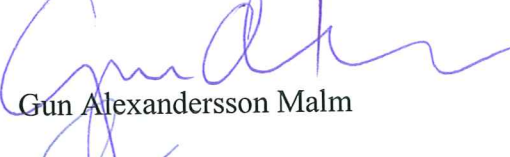
Krister Stensson

Per Waborg

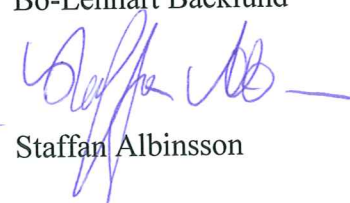
Bo-Lennart Bäcklund

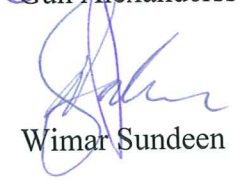
Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Årsrapport

Tandvårdsstyrelsen 2017

Diarienummer REV 2017–00074

Behandlad av revisorskollegiet den 14 mars 2018

Innehåll

Årets granskning.....	3
Styrelsens ansvar.....	3
Resultatet av revisorernas granskning	3
Revisorernas sammanfattande bedömning	6

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Det omfattar revisorskollegiets ramplanering där regionövergripande risker identifierats och prioriterats. Det omfattar även revisorskollegiets riktlinjer samt revisionsenhetens riktlinjer och rutiner.

Revisionen har utifrån de styrande dokumenten upprättat en granskningsplan avseende Norra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN Norra) där de mest väsentliga riskerna identifierats och prioriterats. Granskningsplanen har stämts av med utsedd kontaktrevisor i revisorskollegiet Birgitta Eriksson och beslutats av revisionsdirektören. Granskningen har genomförts av Thomas Vilhelmsson. Därtill har räkenskaperna granskats av PwC. Granskningens sammantagna resultat utifrån granskningsplanen presenteras kortfattat i denna rapport.

Styrelsens ansvar

Styrelsen granskas och bedöms utifrån det samlade ansvar som följer av fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter.

Reglemente - Tandvårdsstyrelsens uppgifter

1 § Styrelsen ska inom sitt verksamhetsområde

- a) följa vad som anges i lag eller annan författning
- b) följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att styrelsen ska fullgöra
- c) verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer

2 § Styrelsen ska bedriva Västra Götalandsregionens allmän- och specialisttandvård för barn och vuxna (Folktandvården). Styrelsen ska bedriva tandvård enligt vårdöverenskommelser med hälso- och sjukvårdsnämnderna och enligt uppdrag från hälso- och sjukvårdsstyrelsen och regionstyrelsen.

3 § Styrelsen verkar på en konkurrensutsatt marknad och ska uppmärksamt följa utvecklingen inom sitt område och vidta nödvändiga åtgärder för att snabbt anpassa verksamheten till ändrade förutsättningar i omvärlden. Styrelsen ska verka för att tandvårdsenheterna aktivt arbetar för att stärka sin marknadsposition enligt den inriktning som regionfullmäktige eller regionstyrelsen, i egenskap av ägare av egenregiverksamhet, anger.

4 § Styrelsen svarar för drift, förvaltning och utveckling av de verksamheter som ingår. Styrelsen ska verka för samordning och utveckling i samverkan med andra utförare av vårdtjänster utifrån sitt ansvarsområde...

Resultatet av revisorernas granskning

Revisorernas granskning utgår från att styrelsen ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån styrelsens ansvar. Styrelsen ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att styrelsen lever upp

till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter inom ramen för tillgängliga resurser. Vidare ska styrelsens räkenskaper vara rättvisande. Det innebär sammantaget att styrelsen har tagit sitt ansvar.

Styrelsens utformning av styrning, uppföljning och kontroller

Styrelsen har utformat ett tillfredställande styr- och uppföljningssystem som innebär att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. En förutsättning är att styrelsen har brutit ned mål och preciserat styrsignaler från fullmäktige med flera. Styrelsen har vidare formaliserat detta i beslut i god tid för genomförande och utvecklat en tydlig och tillräcklig styrning och uppföljning som väl avspeglar styrelsens ansvar. När förutsättningar saknas för att utforma ett tillfredställande system så har styrelsen uppmärksammat fullmäktige på detta.

Styrelsen ska vidare ha utformat ett system för den interna kontrollen som i tillräcklig utsträckning förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning genom att upprätta arbetssätt och organisation för den interna kontrollen. Styrelsen vidare ha utformat tillräckliga och dokumenterade kontroller utifrån en risk- och väsentlighetsanalys baserat på ett helhetsperspektiv på styrelsens styrning och uppföljning.

Fördjupning: Köer specialisttandvården

Specialisttandvården är uppdelad i nio olika verksamheter som finns på samlade på fem specialisthus samt ett antal mindre kliniker i regionen. Enligt tandvårdens egen statistik är köerna för ett mindre antal remisser med låg prioritet upp till 2 år. Patienterna prioriteras så att de med störst behov behandlas först men vården måste samtidigt ges inom rimlig tid.

Bedömning per revisionsfråga:

- Har tandvårdsstyrelsen säkrat personaltillgången i hela regionen?

STV har gjort ett flertal insatser för att utöka bemanningen där köerna är långa och samtidigt erbjudit patienter att byta till kliniker med kortare väntetider.

- Har tandvårdsstyrelsen tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Personalsituation och väntetider följs löpande. Tandvårdsstyrelsen är väl informerad om situationen och har försökt påverka tillgången på utbildad personal.

- Har tandvårdsstyrelsen säkrat tillgången till narkos inom rimlig tid?

Tillgången till narkos har varit ett problem som byggt upp långa köer. Avtal är tecknade och produktionen bedöms långsamt minska köerna framöver. Svårigheter kvarstår på vissa orter där tillgången är för liten.

Sammanfattningsvis bedöms specialisttandvården genomföra många välriktade insatser för att säkerställa att vården uppnår tillgänglighetskraven. Det finns en långsiktig planering som tydliggör det fortsatta behovet av utbildningsplatser. Väntetiderna är långa på vissa orter och inom vissa specialiteter men specialisttandvården informerar patienterna om deras alternativ.

Bevakningsområde: Uppföljning av basgranskning med tandvårdsstyrelsen

I basgranskningen som genomfördes 2016 lämnades följande samlade bedömning: Utifrån vad som framkommer i granskningen bedöms styrelsen ha agerat för att stärka styrningen utifrån regionfullmäktiges mål och styrmodell men att strukturen behöver stärkas för att regionfullmäktiges styrning ska genomsyra hela verksamheten.

Tandvårdsstyrelsen bedöms ha agerat för att stärka den interna kontrollen men att deras förståelse för betydelsen av och kunskapen om den kan stärkas för att uppnå kraven i riktlinjerna.

I revisorskollegiets följebrev begärdes att tandvårdsstyrelsens presidium i samband med 2017 års ordinarie möte skulle redovisa vidtagna åtgärder utifrån lämnad rekommendation.

På mötet presenterades arbetet med regionfullmäktiges mål och hur styrelsen utformat detta i regionens uppföljningssystem Plan & Styr. Avseende intern kontroll har styrelsen tagit hjälp av koncernkontoret och arbetat med sin riskanalys. De har bland annat gått igenom sitt reglemente för att identifiera fler risker. Riskanalysen blev grunden till planen för intern kontroll som bland annat används vid besök i verksamheten och styrelsen har beslutat om att den ska följas upp tre gånger per år.

Styrelsens genomförande av styrning, uppföljning och kontroller

Styrelsen ska ha använt sitt styr- och uppföljningssystem så att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det innebär att styrelsen ska ha säkerställt att beslutad styrning och uppföljning har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har nämnd/styrelse aktivt värderat återrapportering och vid behov fattat beslut om tillkommande styrning och uppföljning.

Styrelsen ska vidare ha använt sitt system för den interna kontrollen i tillräcklig utsträckning så att det förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning. Det innebär att styrelsen ska ha säkerställt att beslutad kontroller har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har styrelsen aktivt värderat återrapportering av kontrollerna och vid behov fattat beslut om tillkommande kontroller och/eller styråtgärder.

Bevakningsområde: Intern kontroll

I revisionens fördjupade granskning av Tandvårdsstyrelsen 2016 framkom att arbetet med intern kontroll var bristfälligt. Redan under hösten 2016 tog styrelsen hjälp av koncernkontorets egen stödfunktion och stärkte upp processen inför 2017. Vid årets möte med revisorskollegiet redogjorde styrelsens presidium för hur processen stärkts och hur det används i praktiken. Styrelsen utgår i sin riskanalys från de väsentliga fokusområden som arbetats fram. Det leder fram till en plan för intern kontroll som följs upp enligt fastställt intervall.

Styrelsens resultat och effektivitet

Styrelsen har att leva upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter. Vidare ska styrelsen genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser.

Styrelsens räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Revisorskollegiet har upphandlat redovisningsrevisionen av PwC för perioden 2017-2020. I sin granskning noterar PwC att Tandvårdsstyrelsen, på samma sätt som för övriga nämnder och styrelsen inte tillämpar komponentavskrivning.

I samband med årsrapporten uppgår balansering av olika verksamhetsprojekt (konto 2999) till 58 mnkr. Dessa verksamhetsprojekt avser externfinansierad forsknings- och utvecklingsverksamhet inom Folktandvårdens verksamhet. Riktlinjer för hantering av den denna projektredovisning har tagits fram under hösten 2017 och beslutats av folktandvårdens ledningsgrupp samt förankrats med universitetet. Riktlinjerna har inte beslutats av styrelsen för Folktandvården. I samband med granskning av årsrapporten går det inte att fullt ut bedöma postens existens utifrån de underlag vi kunnat ta del av. Styrelsen för Folktandvården bör anpassa sin redovisning till RKR:s rekommendation 10.2 *Avsättningar och ansvarsförpliktelser* när det gäller framtida legala förpliktelser.

Revisorernas sammanfattande bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende Tandvårdsstyrelsen. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av Tandvårdsstyrelsen bedömer revisionsenheten att verksamheten bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll.

Bilaga 1. Fördjupning: Köer specialisttandvården